

Sygn. akt II KK 129/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSA del. do SN Stanisław Stankiewicz (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Sobieszczańska

w sprawie **E. Z.**

skazanego z art. 291 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 25 czerwca 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na korzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 7 października 2014 r.,

uchyla zaskarżony wyrok w odniesieniu do E. Z. - w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej (punkt IV) oraz rozstrzygnięcia, co do czynu zakwalifikowanego z art. 291 § 1 k.k., zawartego w punkcie III i w tym ostatnim zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W., po rozpoznaniu sprawy: 1) M. W. oskarżonego o czyn z art. 279 § 1 k.k. oraz E. Z. oskarżonego o to, że: 2) w nieustalonym czasie, ale nie wcześniej niż dnia 03 listopada 2013 r. i nie później niż dnia 10 listopada 2013 r. w nieustalonym miejscu nabył od osoby M. W. wiertarkę marki Hilti (bdb) o wartości 3.500 zł, pochodzącą z przestępstwa dokonanej w dniu 03.11.2013 r. kradzieży z włamaniem do kontenera mieszczącego się na placu budowy przy ul. C. w W., na szkodę firmy J., W. ul. R. [...], tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.; 3) w nieustalonym czasie, ale nie wcześniej niż dnia 16 czerwca 2008 r. i nie później niż dnia 10 listopada 2013 r., w nieustalonym miejscu, nabył szlifierkę marki Dewalt nr seryjny 20053447 o wartości 300 zł, pochodzącą z przestępstwa kradzieży z włamaniem dokonanej w dniach 13 - 16 czerwca 2008 r. do trzech kontenerów mieszczących się przy ul. R. [...] w W. na szkodę firmy M., tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.,

Wyrokiem z dnia 7 października 2014 r., sygn. akt [...], orzekł:

- I. uznał oskarżonego M. W. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności;
- II. oskarżonego E. Z. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie 2 i za to na podstawie art. 291 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- III. oskarżonego E. Z. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie 3 i za to na podstawie art. 291 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;
- IV. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzone oskarżonemu E.Z. kary połączył i wymierzył mu karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności;
- V. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 2 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności wobec M. W. warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat;
- VI. na podstawie art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu E. Z. warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat; nadto w wyroku w/w oskarżonych oddano pod dozór kuratora oraz orzeczono o kosztach sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym z dniem 15 października 2014 r.

Kasację na korzyść skazanego E. Z. wniosł Prokurator Generalny. Zaskarżył on powyższy wyrok w części dotyczącej punktu III i na podstawie art. 523 § 1 i 4 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k., zarzucił: *rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 291 § 1 k.k., polegające na wyrażeniu błędnego poglądu, iż czyn polegający na nabyciu pochodzącego z przestępstwa kradzieży z włamaniem mienia, niezależnie od jego wartości wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 291 § 1 k.k.. a nie - z uwagi na wartość nieprzekraczającą 1/4 wartości minimalnego wynagrodzenia za pracę - wykroczenia z art. 122 § 1 k.w., co skutkowało skazaniem E. Z. w pkt III zaskarżonego wyroku za popełnienie przestępstwa z art. 291 § 1 k.k., mimo przyjęcia wartości nabytego mienia na kwotę 300 zł.*

W oparciu o ten zarzut skarżący wniosł o uchylenie punktu III zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W. oraz uchylenie zawartego w punkcie IV rozstrzygnięcia o karze łącznej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiona na korzyść E. Z. kasacja, zarówno co do podniesionego w niej zarzutu, jak i wniosku końcowego, okazała się oczywiście zasadna, w związku z czym możliwe było jej uwzględnienie w całości na posiedzeniu, bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Zaskarżony wyrok, w części dotyczącej skazania E. Z., w punkcie III za popełnienie przestępstwa z art. 291 § 1 k.k., nie jest bowiem zasadny, gdyż zapadł z rażącym naruszeniem przepisu prawa karnego materialnego, wskazanego w *petitum* kasacji. Aczkolwiek ani akt oskarżenia, ani też wyrok nie zawierają uzasadnienia, to jak już zauważył to autor skargi, *na podstawie akt sprawy przyjęć należy, iż prokurator Prokuratury Rejonowej w W., zatwierdzający akt oskarżenia, a następnie wydający wyrok Sąd Rejonowy w W., podzielił wyrażony przez funkcjonariusza KRP W. , a zawarty w notatce urzędowej z dnia 11 listopada 2013 r. (k. 40, t.1) pogląd, iż wykroczeniem z art. 122 k.w. może być czyn polegający na nabyciu rzeczy, której wartość nie przekracza wysokości 1/4 najniższej pensji krajowej, ale rzeczy pochodzącej jedynie z przestępstwa kradzieży lub przywłaszczenia, a w tym przypadku aktualna wartość przedmiotowej szlifierki - 300*

zł, ustalona w oparciu o sprawdzenia na portalu Allegro, nie ma znaczenia dla określenia kwalifikacji prawnej czynu, gdyż rzecz ta została utracona w wyniku kradzieży z włamaniem.

Skarżący trafnie jednak skonstatował, że przedstawiona wyżej wykładnia art. 291 § 1 k.k. i art. 122 § 1 k.k. jest oczywiście błędna. Warto bowiem przypomnieć, że w dalszym ciągu zachowuje swą aktualność uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1997 r. (I KZP 15/97, OSNKW 1997, nr 11-12, poz. 96), gdzie jasno wskazano, że przedmiotem wykroczenia określonego w art. 122 § 1 k.w., może być także mienie pochodzące z kradzieży z włamaniem (art. 279 k.k.), jeżeli jego wartość nie przekracza 250 zł, albowiem przepis art. 122 k.w. odwołuje się nie do czynu określonego w art. 119 k.w. (kradzieży stanowiącej wykroczenie), lecz do nazwy czynu zabronionego „kradzież”, a zatem także do kradzieży z włamaniem (*vide* wyrok SN z dnia 28 lipca 2004 r., V KK 104/04, LEX nr 121684). Mimo, że powyższe stanowisko wyrażone zostało w stanie prawnym obowiązującym do dnia 8 listopada 2013 r., to nie straciło swej aktualności również po wejściu w życie - z dniem 9 listopada 2013 r. - na podstawie art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2013.1247), części przepisów tej ustawy, a w szczególności jej art. 2 i 50. Mianowicie przepis art. 2 ust. 6 cytowanej wyżej ustawy znowelizował art. 122 § 1 k.w., zmieniając wartość graniczną przedmiotu czynności wykonawczej decydującą o tym, kiedy paserstwo, stanowiące tzw. czyn przepołowiony, należy kwalifikować, jako wykroczenie z art. 122 § 1 k.w., a kiedy jako przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. I tak art. 122 § 1 k.w. otrzymał aktualnie brzmienie: *„Kto nabywa mienie, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży lub z przywłaszczenia, lub pomaga do jego zbycia albo w celu osiągnięcia korzyści majątkowej mienie to przyjmuje lub pomaga do jego ukrycia, jeżeli wartość mienia nie przekracza 1/4 minimalnego wynagrodzenia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”*. Zatem dokonana zmiana polegała jedynie na zastąpieniu zwrotu *„jeżeli wartość mienia nie przekracza 250 złotych, a gdy chodzi o mienie określone w art. 120 § 1, jeżeli wartość nie przekracza 75 złotych”* - zwrotem *„jeżeli wartość mienia nie przekracza 1/4 minimalnego wynagrodzenia”*. Nadto przepis art. 2 pkt 2 cytowanej wyżej ustawy dodał do art. 47 k.w. - § 9, który precyzuje pojęcie

minimalnego wynagrodzenia użyte m.in. w dyspozycji art. 122 § 1 k.w., ograniczając je do wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314). Z kolei zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. (Dz. U. z dnia 17 września 2012 r., poz. 1026), od dnia 1 stycznia 2013 r. wynagrodzenie to zostało ustalone w wysokości 1.600 złotych, zatem 1/4 tego wynagrodzenia wynosi 400 złotych. Naturalnie, z uwagi na wynikający z treści art. 122 § 1 k.w., tzw. przepołowiony charakter czynu zabronionego, opisanego w typie przestępstwa z art. 291 § 1 k.k., obowiązkiem sądu *meriti* - co do zasady - jest zawsze dokładne ustalenie wartości rzeczy, aby prawidłowo określić zasadę odpowiedzialności za taki czyn (*vide* wyrok SN z dnia 7 listopada 2014 r., II KK 298/14, Prok.i Pr.-wkł. 2015/3/8).

Zatem w realiach przedmiotowej sprawy, jak słusznie argumentuje skarżący, zajęte przez sąd *meriti* stanowisko, iż czyn polegający na nabyciu w okresie pomiędzy dniem 16 czerwca 2008 r. a dniem 10 listopada 2013 r., pochodzącego z kradzieży z włamaniem mienia wartości 300 zł, nie wyczerpuje znamion wykroczenia z art. 122 § 1 k.w. lecz znamiona przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. - nastąpiło z rażącym naruszeniem prawa i miało istotny, niekorzystny dla oskarżonego wpływ na orzeczenie. Mianowicie za popełniony czyn wyczerpujący znamiona wykroczenia z art. 122 § 1 k.w., zagrożonego karą aresztu, (na podstawie art. 19 k.w. wymierzaną od 5 do 30 dni), ograniczenia wolności albo grzywny, na mocy art. 291 § 1 k.k. orzeczono wobec E. Z. karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, którą na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączono z wymierzoną za pierwszy z zarzucanych mu czynów z art. 291 § 1 k.k. - karą 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczono karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności. Wprawdzie wykonanie tej kary łącznej warunkowo zawieszono, wyznaczono jednak maksymalny okres próby 5 lat, którego bieg rozpoczął się 15 października 2014 r., a w przypadku ewentualnego zaistnienia warunków do zarządzenia jej wykonania, wykonaniu podlegałaby kara łączna 8 miesięcy pozbawienia wolności, zamiast kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie II zaskarżonego niniejszą kasacją wyroku i kara orzeczona

za wykroczenie z art. 122 § 1 k.k., której najsurowszym wymiarem jest 30 dni aresztu.

Biorąc powyższe rozważania pod uwagę, Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi pierwszej instancji. Sąd *meriti* rozpozna zatem sprawę oskarżonego E. Z. w odniesieniu do czynu przypisanego mu punkcie III zaskarżonego wyroku, ustosunkuje się do kwestii wartości przedmiotu paserstwa i związanych z tym konsekwencji, mając na uwadze kierunek kasacji.

Naturalnym następstwem uchylenia wyroku w powyższym zakresie jest również uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej, *notabene* postulowane przez autora kasacji. Sąd Najwyższy zdecydował się na te ostatnie postąpienie, kierując się względami pragmatyki procesowej. Warto jednak przypomnieć, że aczkolwiek art. 575 § 2 k.p.k., zgodnie z którym *jeśli choćby jeden z wyroków stanowiących podstawę wyroku łącznego ulega uchyleniu lub zmianie, wyrok łączny traci moc (...)*, odnosi się do wyroku łącznego, a nie kary łącznej, to jednak może być stosowany odpowiednio także w odniesieniu do tej kary i to niezależnie od etapu postępowania. Zatem w konsekwencji uchylenia wyroku sądu *meriti*, w zakresie skazania oskarżonego za jeden z czynów, *ex lege* rozwiązane też zostało orzeczenie o karze łącznej (*vide* wyrok SN z dnia 26 listopada 2008 r., II KK 69/08, LEX nr 470997).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.